

УДК 178.1:303.722.2

АНАЛІЗ ЧИННИКІВ, ЯКІ СПОНУКАЮТЬ МОЛОДЬ ДО ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ

Студ. Т.О. Коваль, гр. БП-1-16
Науковий керівник доц. О.О. Романюк
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Виявити чинники, які спонукають молодь до вживання алкоголю.

Завдання – здійснити аналіз чинників, через які молодь вживає алкоголь, виявити першопричину виникнення вказаних чинників, вказати на можливість їх уникнення.

Об'єкт дослідження. Схильність підлітків і молоді віком від 12 до 18 років до вживання алкоголю

Методи та засоби дослідження. Методи аналізу, синтезу, групування, порівняння.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Досліджені чинники, які спонукають молодь до вживання алкоголю, здійснена спроба виділити першопричини та можливість їх уникнення або недопущення.

Результати дослідження. Молодість – це час мрій, пошуку й ідентифікації себе як особистості, відкриття нового, спроба набуття нового досвіду і виявлення своїх можливостей. За статистичними дослідженнями перша спроба вживання алкоголю відбувається в ранньому підлітковому віці (близько 12 років), коли дитина — ще не сформована особистість і не може повністю усвідомлювати ризики, пов'язані зі споживанням наркотичних речовин. Адже саме так, алкоголь схожий на інші наркотики, оскільки він викликає психічну й фізичну залежність, зміну психічного, емоційного стану людини — навколишній світ сприймається спотворено і неадекватно.

Фізична залежність полягає в тому, що перерва при регулярному вживанні спиртного може спричинити збільшення кров'яного тиску, відчуття туги й неспокою, лихоманку, безсоння і полегшити цей стан можна лише, надавши медичну допомогу. Психічна залежність полягає у прагненні відчутти стан сп'яніння, що витісняє всі інші інтереси, оскільки алкоголь стимулює в мозку «центр задоволення». Соціальні наслідки алкоголізації підлітків проявляються, перш за все пропусками занять за місцем навчання, ігнорування культурних заходів, що організуються у вільний від навчання час. Крім того, частішають конфлікти з батьками та рідними, додаються фінансові проблеми, що також впливає на соціальний та емоційний стан особистості.

Причини першої спроби алкоголю молодою людиною різноманітні. В першу чергу – це соціальне середовище, батьки, родичі, старші за віком друзі. На жаль у багатьох дорослих існують хибні уявлення про те, що в невеликих дозах алкоголь може бути корисним. До 11 років перше знайомство з алкоголем відбувається або випадково, або його дають «для апетиту», «лікують» вином, або ж дитина сама з цікавості пробує спиртне (мотив, властивий здебільшого хлопчикам). У старшому віці це частіше трапляється з традиційного приводу: «свято», «родинне застілля», «гості» і т. ін. Найчастіше це відбувається за згодою батьків, у колі родини, однак таке прилучення дітей до вина небезпечно. Адже варто раз спробувати спиртне, як уже знімається психологічний бар'єр – і підліток вважає, що він уже має право випити з друзями або сам.

По-друге – вплив реклами на телебаченні, у засобах масової інформації, зовнішньої реклами, фільмів, де сцени вживання алкоголю можуть трактуватися як приклад добробуту і заможності, тому у молодій людини можуть сформуватись неправильні уявлення про алкоголь.

По-третє – надзвичайна доступність спиртного для підлітків. У звіті Інституту соціологічних досліджень ідеться про те, що алкогольні напої будь-якої міцності фактично вільно доступні для учнівської молоді. 61 % учнів відповіли, що їм легко дістати пиво, а третина з легкістю може дістати міцні алкогольні напої.

Загалом чинники першої спроби вживання алкоголю можуть бути такі: бажання потрапити до певного кола однолітків, де споживання спиртного є звичайним явищем; бажання здаватися дорослішим; переконаність у тому, що це «модно і круто»; з метою розслабитися, позбутись відчуття сором'язливості; з метою розвеселитися; для більш розкутого спілкування; через «тиск» оточення; для солідарності з компанією; для «анестезії» від образи, горя або фізичного болю.

Порушення роботи нервової системи та внутрішніх органів спостерігається за будь-якого вживання спиртного: одноразового, епізодичного чи систематичного. Кількаразове або часте вживання алкоголю справляє буквально спустошливий вплив на психіку підлітка або молодшої людини. При цьому затримується не тільки розвиток вищих форм мислення, засвоєння етичних, моральних категорій та естетичних понять, а й утрачаються вже розвинені здібності. Людина деградує інтелектуально, і емоційно, і морально.

Головна небезпека першої спроби вживання алкоголю для особистості, яка лише формується, полягає в тому, що, відчувши потяг до спиртного, підліток з біологічно схильністю до алкоголізму стає алкоголіком практично відразу, навіть не усвідомивши, що з ним сталося. Крім того, не має значення, яка кількість спиртовмісних напоїв, навіть найбільш слабких, буде випита. Дитячий організм набагато швидше звикає до спиртного, ніж дорослий, навіть якщо вживати кілька разів на тиждень, стійкість до алкоголю підвищується, і поступово періодичність переходить в систему, а це – ризик стати потенційним алкоголіком.

Основним фактором сприйнятливості до алкоголю є ступінь сприйняття алкоголю організмом — толерантність до алкоголю. Цей фактор є вродженим і визначається особливостями організму. Підвищена толерантність — передумова хвороби на алкоголізм. Частіше підвищена толерантність до алкоголю спостерігається в тих дітей, батьки яких зловживали алкоголем. Спадковий характер полягає не в передачі «гена потягу до алкоголю», а в передачі механізмів, що відповідають за обмінні процеси. Порушення таких механізмів спричиняється не лише пияцтвом батьків, а й шкідливим впливом на генетичний код — радіаційним, хімічним, токсичним та ін. Саме тому навіть перший потяг до алкоголю може стати небезпечним.

Профілактика алкоголізму серед молоді повинна починатися з раннього віку, коли формуються характер і звички. Важливо не упустити цей момент і прищеплювати любов до оточуючих, захопити чимось цікавим, корисним, простежити за правильним режимом харчування, повноцінним сном.

Висновок. У формуванні алкогольної залежності вирішальну роль відіграють чинники, які можна згрупувати наступним чином: соціальні (культурний, матеріальний рівень життя, стреси, інформаційні перевантаження, урбанізація); біологічні (спадкова схильність); психологічні (психоемоційні особливості особистості, здатність до соціальної адаптації та протистояння стресам). Для попередження подальшого збільшення алкогольної залежності молоді потрібні такі заходи як заборона вживання пива у громадських місцях, підвищення контролю над продажем алкоголю неповнолітнім, обмеження реклами, але найголовніше, щоб у молоді формувалося з дитинства розуміння, що якщо ти будеш кращим, то ти потрібніший. Адже державі потрібне майбутнє, а воно – це здорова, розумна, успішна молодь.

Ключові слова. Молодь, алкогольна залежність.